

Ks. Adam Kubiś
Słowo wstępne / 5

Ks. Andrzej Dobrzyński
Recepcja Vaticanum II według kard. Karola Wojtyły / 9

I. POZNAĆ SOBÓR

**Sprawozdanie z prac soborowych związanych ze schematem
Konstytucji duszpasterskiej „Kościół w świecie współczesnym” / 23**

1. Stan prac w chwili rozpoczęcia ostatniej sesji Soboru / 23
2. Przebieg prac podczas sesji / 24
3. Udział Episkopatu polskiego w pracy nad Konstytucją / 25

Vaticanum II a praca teologów / 28

1. Teologia w służbie głoszenia wiary / 28
2. Współpraca biskupów i teologów / 29
3. Wszechstronny kontekst doktryny soborowej / 31

Udział biskupów polskich w Soborze Watykańskim II / 35

1. Zestawienie personalne / 35
2. Sesje ogólne / 38
3. Komisje soborowe / 42

Synteza myśli soborowej / 45

1. Chronologia dokumentów / 45
2. Próba uporządkowania / 47
3. „Ecclesia ad intra” – „Ecclesia ad extra” / 50
4. Zasada odnowy: „accommodata renovatio” / 53
5. Ekumenizm / 57
6. Próba uporządkowania dokumentów w aspekcie „ad extra” / 59
7. Korelacja i komplementarność / 63

Znaczenie konstytucji „Dei verbum” w teologii / 66

1. Objawienie Boga i odpowiedź człowieka / 67
2. Teologia nauką o rzeczywistości wiary / 70

Teologia i teologowie w Kościele posoborowym / 72

I. W Kościele powszechnym / 72

1. *Teologia a Magisterium* / 72
2. *Problem „reinterpretacji”* / 75

II. W Kościele polskim / 80

1. *Próba charakterystyki* / 80
2. *Rozwój struktur* / 82

II. KOŚCIÓŁ W CHRYSZCIE

Idea Ludu Bożego i świętości Kościoła a posłannictwo świeckich / 89

1. Teologiczne podstawy / 89
2. Lud Boży i Mistyczne Ciało Chrystusa / 90
3. Udział w prorockiej, królewskiej i kapłańskiej misji Chrystusa / 91
4. Posłannictwo świeckich i ich powołanie do świętości / 93
5. Odpowiedzialność za Kościół / 95
6. Apostolstwo i uświęcenie świata / 96
7. Głoszenie i realizacja Chrystusowej prawdy / 97
8. Wpływ ludzi świeckich na duchowy wzrost Kościoła / 99

Teologia laikatu / 102

- I. Mesjaniczny charakter Ludu Bożego:
udział w trojnym posłannictwie Chrystusa / 103

1. *Sakramentalny i etyczny charakter Ludu Bożego* / 107
  2. *Charakter charyzmatyczny Ludu Bożego* / 108
  3. *Katolicki charakter Ludu Bożego* / 109
  4. *Ekumeniczny charakter Ludu Bożego* / 109
- II. *Teologia laikatu a nauka Soboru o świeckich* / 110
1. *Zadaniem świeckich – uświęcenie świata* / 111
  2. *Apostolstwo świeckich* / 113
  3. *Korelacja zadań hierarchii i świeckich* / 114
- III. *Organy apostołstwa świeckich w Kościele współczesnym* / 117

Wychowanie do służby Kościołowi / 119

1. *Założenia ogólne* / 119
2. *Analiza dokumentu* / 122
3. *Służba a człowiek* / 125

Apostolstwo świeckich / 128

1. *Historyczny kontekst rozwoju teologii laikatu* / 128
2. *Profil Dobrego Pasterza w posłannictwie chrześcijańskim* / 131
3. *Apostolstwo troską o godność człowieka w Chrystusie* / 134

Apostolstwo świeckich jako uczestnictwo w podstawowych funkcjach Kościoła / 136

Wstęp / 136

1. *Kościół – Lud Boży w zbawczym posłannictwie Chrystusa* / 137
  2. *W posłannictwie kapłańskim Chrystusa* / 140
  3. *W prorockim posłannictwie Chrystusa* / 142
  4. *W królewskim posłannictwie Chrystusa* / 144
- Zakończenie** / 147

Świeccy w apostołstwie Kościoła / 149

1. *Pogłębienie świadomości Kościoła* / 149
  2. *Podstawy apostołstwa świeckich* / 152
  3. *Podstawowa rzeczywistość apostołstwa* / 155
- Zakończenie** / 158

Biskup – sługą wiary / 160

Wprowadzenie / 160

1. Ewangeliczny sens służby (diakonii) w Kościele / 162
  2. Wiara jako źródło i zarazem przedmiot biskupiej posługi / 165
  3. Biskupia posługa wiary we wspólnocie Ludu Bożego / 168
  4. Znaczenie biskupiego magisterium dla wiary Kościoła / 170
  5. Biskupia posługa wiary w obu wymiarach Kościoła „ad intra” i „ad extra” / 175
- Zakończenie / 179

Teologiczne podstawy duszpasterskiej misji kapłana / 180

1. Nauka Soboru Watykańskiego II / 180
2. Duszpasterz a Dobry Pasterz / 185
3. W centrum tożsamości kapłańskiej / 190

Inspiracja maryjna Vaticanum II / 195

1. Wyjaśnienia wstępne / 195
2. Doktrynalne znaczenie inspiracji / 196
3. Pastoralne znaczenie inspiracji / 201

Wnioski / 207

Odpowiedzialność za Kościół / 211

1. Kościół – to my w Chrystusie / 211
2. Odpowiedzialność przed Bogiem i sumieniem / 213

Struktury Kościoła a wspólnota Ludu Bożego / 217

1. Wstępne wyjaśnienie pojęć: struktura, wspólnota / 217
2. Charakterystyka wspólnoty Ludu Bożego / 219
3. O strukturach w Kościele / 221
4. Aktualności / 225

III. KOŚCIÓŁ W ŚWIECIE

Wspólnota ludzka w oczach Soboru / 231

1. Status quaestionis / 231
2. Opis socjologiczny / 233
3. Redukcja teologiczna / 236
4. Rozwiązania normatywne / 239

Uwagi końcowe / 242

Znaczenie Konstytucji pastoralnej dla teologów / 244

1. Znaczenie pojęć „Kościół” i „świat” w ich soborowej koniunkcji / 244
2. Teocentryzm i antropocentryzm / 249
3. Konstytucja pastoralna a teologia pastoralna / 256

Wychowanie do pełni kultury / 261

1. Zachowanie pełni osobowości ludzkiej / 261
2. Rola rodziny / 266
3. Znaczenie wspólnoty / 268

Notatki na marginesie konstytucji „Gaudium et spes” / 271

1. Miłująca obecność Boga w świecie / 272
2. Dobro stworzenia objawieniem Miłości / 272
3. Przewycięzanie pożądliwości doczesnego świata / 274

Wolność religijna jako podstawa normalizacji stosunków pomiędzy państwem a Kościołem / 275

1. Deklaracja Soboru Watykańskiego II o wolności religijnej / 276
2. Uwagi na temat faktycznego stanu rzeczy w perspektywie normalizacji / 279

Perspektywa człowieka – integralny rozwój a eschatologia / 282

1. Kontekst zagadnienia wedle Vaticanum II / 282
2. Znaczenie śmierci i nieśmiertelności / 284
3. Kluczowa zasada rozwoju / 287
4. Rozwój człowieka zakorzeniony w tajemnicy paschalnej / 289
5. Nowe odczytanie sensu kapłaństwa / 292

Konsekracja świata – granice autonomii doczesności / 296

1. „Słuszna autonomia rzeczy ziemskich” (KDK 36) / 297
2. Podstawowe znaczenie odpowiedzialności za świat / 299
3. Ewangelia jako źródło „zabezpieczenia”
słusznej autonomii świata i człowieka / 302
4. Słuszna autonomia doczesności
a udział w królewskim nosłannictwie Chrystusa / 304

5. Właściwy sens konsekracji świata / 306

6. Odpowiedź na głos w dyskusji / 309

Prawa osoby w świetle Soboru Watykańskiego II i Synodu Biskupów w 1974 r. / 311

1. Kontekst i charakter niniejszej wypowiedzi / 311

2. Analiza zasady wolności religijnej na podstawie Vaticanum II / 316

3. Właściwy sens „rewolucji personalistycznej” / 322

IV. REALIZACJA VATICANUM II

Logika wewnętrzna Vaticanum II / 331

1. Potrzeba programu duszpasterskiego i kaznodziejskiego / 331

2. Chronologia i treściowa jedność dokumentów / 332

3. Kościół w jedności z Chrystusem / 334

4. Uniwersalny zasięg odkupienia / 336

Problem recepcji Vaticanum II / 339

1. Sobór a Wielka Nowenna / 339

2. Zasadniczy sens recepcji Vaticanum II / 341

3. Kilka myśli na temat recepcji Soboru w praktyce / 344

Problem realizacji Soboru w Polsce / 347

I. Założenia / 347

1. *Potrzeba Planu* / 347

2. *Założenia historyczne* / 349

3. *Założenia teologiczne* / 350

4. *Postulat wzbogacenia wiary* / 353

5. *Wiara i dialog* / 355

II. Podstawy i struktury / 357

1. *O właściwy kierunek zrozumienia Soboru* / 357

2. *Bliższe określenie postaw wedle ich znaczenia ściśle religijnego* / 359

3. *Bliższe określenie postaw ze względu na strukturę Kościoła jako Ludu Bożego* / 361

4. *Bliższe określenie postaw etycznych* / 363

5. *Kilka słów na temat struktur* / 365

III. Modus procedendi / 367

1. Rejestracja dorobku / 367
2. Sprawy, które wymagają planu centralnego / 368
  - a) Nauczanie / 368
  - b) Realizacja Soboru a tzw. akcje duszpasterskie / 369
  - c) Koncepcja synodu / 371
  - d) Stosunek do Aktu jasnogórskiego / 373

Plan duszpasterski związany z realizacją Soboru w Polsce / 375

Wstęp / 375

1. Stworzenie stare – i wciąż nowe / 376
2. Obraz i podobieństwo Boga / 378
3. Jezus Chrystus wczoraj i dziś / 382
4. Bogactwa i trudy Ludu Bożego / 385
5. Historia zbawienia a dzieje człowieka / 388
6. Wspólnota Słowa Bożego / 390
7. Wspólnota Eucharystii / 393
8. Powołanie chrześcijańskie jest powołaniem królewskim –
królewskie kapłaństwo / 395
9. Lud Boży w drodze do spełnienia swych doczesnych
i wiecznych przeznaczeń / 398

Zakończenie / 400

Realizować Sobór w życiu osobistym / 402

1. Postawa świadomej wiary / 403
2. Postawa odpowiedzialności / 404

Realizacja Soboru a struktury diecezjalne / 406

Wprowadzenie / 406

1. Urzędy zakorzenione w tradycji / 407
2. Duszpasterstwo i katecheza / 408
3. Nowe instytucje po Vaticanum II / 409
4. Rady kapłańska i duszpasterska / 411
5. Łączyc naukę z duszpasterstwem / 412

Udział świeckich w życiu parafii / 415

Wprowadzenie / 415

1. Obraz parafii / 416

2. Wskazania szczegółowe / 418

3. Inspiracja maryjna / 421

Słowo końcowe / 423

Aneks

Consilium de Laicis – “Quid dicis de te ipso?” / 424

1. Potrzeba i cel takiego postawienia problemu / 424

2. Założenia teologiczne / 426

3. Struktura dialogu / 427

4. Pytanie o sposób istnienia / 429

Psychologia pastoralna w wypowiedziach Soboru Watykańskiego II / 431

1. Zalecenia Soboru / 431

2. Materiał / 433

3. Kryteria doboru materiału / 435

Wnioski / 437

Editor's Notes / 439

Lista pism soborowych kard. K. Wojtyły / 445

Wykaz skrótów / 447

Indeks biblijny / 449

Indeks dokumentów / 451

Indeks osobowy / 457